HH35-2
4
1-15

Bytyn dynja proletarlarь birleşiniz!

QƏDƏNLƏQ SOSJALIZM JOLЬNDA

№2(11)
EVRAL—1939—

HARBIJ DENIZ IŞLERI XALQ KOMISARЬ VE SSSR INQILABIJ-HARBIJ SOVET REISI VOROŞILOF.

VKP(b) QЬRЬM OBLAST KOMITETI
ORGANЬ „JANЬ DYNJA" NEŞRIJATЬ

Her bir rajon şeher partija komiteleri janlarьndaki qadьnlar sektorlarь zurnalьmьzьn aktiv darqatuvçьsь, oqutuvçьsь ve massanь onьn etrafьna mobilize etiçi jardьmçьlar olmalьdьrlar.

Köj medenij quvveti— oçalar dokturlar oquv evleri mudirleri zurnalьmьzь keniş savxoz, kolxoz, maşina-traktor stansijalarь qadьnlarьna daha zijade jaqьn ketirmek icyn calьşmaqa borçlьdьrlar.

„Qadьnlьq sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь etrafьna keniş udarnik— qadьnlar massasьnь toplamaqa borçlьdьr. Her bir oqur, jazar qadьnlar (az bilgili olsada) zurnalьmьzqa jazmalь.

Bytyn işci-kolxozçь ve diger emekdar qadьn ve qьzlarь, bytyn xaberçiler zurnalьmьzьn en faal, en aktiv jazьçьlarь olmaqa borçlьdьrlar.

Daha jazun başlamaqanlar, „jazmaqa, bilmejim ne jazajьm“ kibi dyşynçelerden vaz kecmelidirler. „Qadьnlar sotsjalizm jolьnda“ zurnalь her bir emekdar qadьn ve qьzqa jardьm eteçek, jazь texnikasьnь egreteçekdir. Biz MTS, savxoz, predprijatije, işci qadьnlarь, kolxozçь ve emekdar qadьnlarьn, oçapceler, talebelerniq xaber maqale ve diger parcalarьnь beklejmiz.

Pionerler! Bu zurnalnь ana ve apteleriniz ge oqu, anlatьnьz. Onlarьn zurnalqa avtne jazьlmalarь icyn keniş anlatuv işleri alьb barьnьz. Zurnalqa jazьb turmalarь icyn her kyn jardьm etiniz.

Sovxoz maşina-traktor stansijalarь işci qadьnlarь kolxozçь ve emekdar qadьn arqadaşlarь „Qadьnlar Sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь doqrusьnda kendi fikirlerinizi jazьnьz. Ileride nasьl maqaleler jazajьq.

Adresimiz: Aqmesçid, pocta qutusь № 234 „Qadьnlar sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь idaresine.

Bytyn dynja proletarlarь birleşiniz

QADЬNLЬQ Jolstalizm jolьnda!

VKP(в) QЬRЬM OBLAST KOMITETINIŊ ORGANЬ

№ 2 (11)

AJDA BIR KERRE CЬQAR IŞCI KOLXOZÇЬ QADЬNLAR ZURNALЬ

Ц. 1932 г.
Акт № 354

KLIMENT JEFREMOVIC VOROŞILOF

„Klim Voroşilof, вytyn partija arasьnda, **Lenin generalnij jolьnьn qattь ve sarsьlmaz tarafdarь,** вolşevizm sьralarьnda вulundьqь jigirmi sekiz sene zarfьnda ondan вir [adьm вile geri cekilmegen ve Leninnin eŋ gyzel şegirti olmaq sьfatile onьŋ doqrьdan doqrь rehвerligi altьnda coq vaqьt calьşqan вir arqadaş olвraq tanalmaqdadьr.

Bu seвeвden o, partijanьŋ, işci sьnьfьnьn ve emekdar kytlelerinin o qadar deren itimad ve muhaввetlerini haiz oluв, onlar Voroşilofda her şejden evvel, **Leninçi вir вolşevik, eŋ saqlam ve pişken ve eŋ dissiplinalь вir partija a'zasь, Lenin вolşevik partijasьnьŋ rehвer ştaвьnьŋ eŋ gyzel a'zalarьndan вirisi olqan вir arqadaş kөriв keldiler ve kөrmekdedirler.**

„Pravda" fevral 5—1931.

* * *

Voroşilof arqadaş 1881 senesi doqdь. Demir jol işcisi oqlь. Өzi çilingir. 1903 senesinden partija a'zasь. Grazdan çenkinde 5 inçi ukraina armijasь ve 10 inçi armija, 14 inçi armija komandanь edi. 1921 senesinden partija merkezij komitetinin 26 senesinden politвjuronьŋ a'zasь. 1925 senesinden Harвi, Deŋiz işleri Xalq Komisarь ve SSSR inqilaвii Harвij Savet reisi. SSSR Merkezij içra Komitesi a'zasь. Voroşilof arqadaş qahramane xizmeti icyn 3 dane Qьzьl Bajraq nьşanь ve faxri silah ile mukafatlanqandьr.

STALIN arq. QЬZЬL ORDU HAQQЬNDA

Partija, işçi ve kөjlilerniң jardьmь ile, dynjada birinçi olaraq, en byjyk muharebelerde işçi ve kөjlilerniң hurrijetini mydafaa etmege calьşqan ve mydafaa etmege muvaffaq olqan, Qьzьl ordunь teşkil etdigi icyn iftixar etmekdedir.

Partija, Qьzьl ordunьң, memleketimiz işçi sьnfь ve kөjlilerniң icdeki ve tьşdaki duşmanlarь ile olqan en qanlь çenkler aqьr jolьnь muvaffaqijetle kecmege ve işçi sьnfь duşmanlarьna qorqu ve bytyn mazlum ve esir xalqlarqa quvanc halьnda, en byjyk bir harbij inqilabij quvvet şeklini almaqa muvaffaq oldьqь icyn iftixar ete.

Partija, Qьzьl ordunьң işçilerni ve kөjlilerni, pomeşcikler ve kapitalistler zulmьndan azad etyv uzun jolьnь kecdikden sonra nihajet, өz jybilejini japmaqa haq qazandьqь icyn iftixar ete....

Eski vaqьtlarda adetçe ordu, şovenizm ruhьnda, tutuv alьçьlьq ruhьnda, başqalarьnьң memleketlerini elge keciryv, lyzymi ruhьnda terbije etile edi. Eski tipdeki ordularnьң, kapitalist ordularьnьң ajnь zamanda mystemleke ordularь olmasьnьң sebebi de budьr. Eski ordularnьң esasij zaifьqlarьnьң biri burada edi. Bizim ordumьz mystemleke ordularьndan bysbytyn başqadьr. Onьң bytyn barlьqь, bytyn qurumь memleketimiz xalqlarь arasьnda dostlьq baqьnь qavileşdiryv yzerine, mazlum xalqnь qurtaruv, savetler birligine kirgen sotsialist çymhyrijetleriniң hyrrijet ve istiqlalijetlerini muhafaza fikirleri yzerine qurulqandьr.

Arqadaşlar, bizim Qьzьl ordumьznьң quvveti şundadьr, ki o ilk doqdьqь kynden beri internatsionalizm ruhьnda, başqa milletlerge hurmet kөsteryv ruhьnda, bytyn memleketler işiilerine muhabbet ve hyrmet beslev ruhьnda ve memleketler arasьnda sulhnь saqlav ve qavileşdiryv ruhьnda terbije etile. Işte bilxassa ordumьznьң internasionalizm ruhьnda, bytyn memleketler, işçilerinin menfaatlarьnьң birligi ruhьnda terbije olundьqь icyn, bilxassa bunь icyn, o, bizim ordumьz, bytyn dynja inqilabij ordusь, bytyn dynja işçileri ordusьdьr.

I. Stalin. Moskova soveti tantanalь meçlisinde söjledigi nutqь.

„Pravda“ 28 fevral 1928.

I. Budijonnij

Işci-kөjli qьzьl ordusьnьң 15 seneligi ve onьң harbij quvveti

Vladimir Il'ic Lenin, өz memleketinde burzu azijanь devirgen ve sosjalist japьçьlьqьna başlaqan proletarjatnьң өz silahlь quvvetlerini mejdanqa ketirmesi lazim oldьqьnь өgrete edi.

Bunsьz, proletarjat hakimijetni elinde tutamaz. Oktabr inqilabij, byjyk jolbaşcьnьң ve hocanьң bu sөzlerinin de doqrь oldьqьna en parlaq delildir.

Memleketimiz proletarjatь, partijanьң rehberligi altьnda, hykymetni elge almasьnьң ve proletar diktaturasьnь qurmasьnьң ilk vaqьtlarьndan itibaren өz silahlь quvvetlerini mejdanqa ketirmege teşebbys etdi.

1918 senesi fevralnin 23-inçi kyni, savet hykymeti V. I. Lenin tarafьndan imzalanqan tarixij dekreti ile qьzьl ordunь mejdanqa ketirmek icyn temel qojdь. Bu işde teçribesi olmaqan memleketimiz pek byjyk ve tyrli-tyrli zorlьqlarqa rast keldi, bu zorlьqlarnьң en myhimi, өzimiznin hazьrlьqlь komanda kadrolarьmьz joqlьqь edi.

Lakin tarixnьң kөsterdigi kibi, bolşevikler icyn jenilmegen bir mania joqdьr, ve proletajatьmьz ilki devirnin zorlьqlarьnь jenerek bytyn dynja kapitalistlerinin intervensijasь ile olqan silahlь musabaqadan qalib olaraq cьqdь. Qьzьl ordu, savet hykymetini jaşavьnьң ilk kynlerinde jer jyzinden silmege calьşqan kapitalist memleketlerinin, ve eski rusije bejaz generallarьnьң pomeşciklerinin kapitalistlerinin ve kulaklarnьң intervensijalarьna qarşь proletar diktaturasьnьң quvvetli qьlьç oldь. Qьzьl ordu, savet topraqьnьң, sulhij sosjalist japьçьlьqь esnasьnda onьң en gyzel bekçisi oldь.

Qьzьl ordunьң quvveti ve qudreti, savet hykymetini darma daqьn etmek ve onьn mejdanlьqlarьnь işci ve kөjlilernin qanlarь derjasьna bojamaq istegen imperjalistlerni tutqan qavi bir aqьzlьqdьr.

Memleketimiz emekdar kytleleri өz qьzьl ordularьnь seveler, lakin onь bytyn dynja proletarjatь da өjle seve, cynki o, jalьnьz bir memleketnin tar menfaatlarьnь degil bytyn dynja proletarjatьnьң menfaatlarьnь mydafaa ete.

Bizim partijamьz, işci ve kolxoznik kytleleri, өz qьzьl ordularьna onьң өsymine ve qudre-

tine, bytyn dynja işcilerinin sosjalist vatanynyn en gyzel mydafaacsyz olmaq syfatile her vaqyt fevqal-ade diqqat kösterib keldiler ve köstermekdedirler.

Muharebe ve çenk işi haqqyndaki Marksist-Lenin talimati, partijamyz tarafyndan hajatqa tatbiq etilerek, Qyzyl ordunyn mejdanqa ketirilmesinde quvvetli bir esas ve rehberlik teşkil etdi.

Qyzyl ordu, partija vasytasile emekdar kytleleri ile ve savet hykymeti ile syqy suretde baqyb, haqiqaten mustaqil bir silahly xalq teşkilatydyr. Işte bizim ordumyznyn quvvet ve qudretinin esasy ve hic bir burzuazija ordusynda buluumaqan çenk istidadynyn rehini buradadyr.

Beş senelik plan netiçesinde memleketimiz cehresini bysbytyn deyişdirdi. O, texnikij ve iqtisadij çihetlerden geri qalqan bir memleket halyndan, şimdi en ileride bulunqan memleketlerden biri halyna kirdi.

Memleketimizle beraber, Qyzyl ordumyz da ve mudafaa istidadymyz da pek zijadeösdi ki bunь Stalin arq. VKP(b) MK ve MKK-sy janvar plenumynda japdyqy tarixij dakladynda acyq qajd etdi. Biz mubalaqa etmeden acyqdan acyq qa ajtyb olamyzki, bu çihetden de (askeri çihet) geride olqan memleketimiz, jalynyz sanajynyn ve texnikij sylahlyyqyösymi çihetinden degil, mudafa'a istidadь çihetinden de quvvetli, ve duşmanlarymyznyn sulhij sosjalist 'japyçlyqymyznь bozmaq xususyndaki her hangi teşebbyslerini def etmege hazyr bir memleketge cevirildi.

Biz ekinçi beş senege kirdik. Partija bu beş seneliknin birinçi senesinde japaçaqymyz işlernin planynda esasij—iş olaraq, janь japyçlyqnь benimsevni, emek istihsalynyn ve produkt kejfijetinin jykseltilmesini kösterdi. Bu köstеrişler tamamile bizim qyzyl ordumyzqa da aiddyr. Ordu memleketnin tam bir itimad ile eline teslim etdigi quvvetli harbij texnikanь benimsemege borçlydyr. Lakin ordu bu işge hazyrdyr, o, daha evvel, Stalin arq. nyn „texnikanь elde etyv" tarixij şiarына ilk japyşqanlardan biri oldь ve öz başçysь Voroşilof arq. nyn rehberligi altynda, harbij işde texnikanyn en jyksek muvaffaqijetlerini elde etmek icyn jorulmadan calyşmaqdadyr.

Bizim Qyzyl ordumyz harbij texnikij vasytalarnь benimsev ve onlardan, harbij işlerni muvaffaqijetle hall etmek icyn doqry fajdalanuv xususynda, sosjalist musaaaqasь japuvda, şybhesiz, her vaqyt oldyqy kibi ileri kelgen udarnik olaçaqdyr.

Bizim duşmanlarymyz Qyzyl ordunyn mazydaki parlaq harbij işlerini taaççyble tedqiq etmekde ve onyn emsalsyzösyminin ve qudretinin sirini anlamaqa calyşmaqdadyrlar. Lakin, sy nyfij idrakini qaib etmegen her proletarijege ve emekdarqa bunyn sebebi acyq belli olsada, duşmanlarymyz bunь anlamaq qabilijetinden mahrumdyrlar.

Qyzyl ordu qalib kele edi, cynki onь Lenin arq. nyn dahijane rehberligi altynda bizim kommunist partijamyz tesis etdi.

O, qalib kele edi, cynki onyn japyсyqyna Lenin arq. en gyzel şagirti ve arqadaşь olqan Stalin arq. faal suretde istirak etdi ve en myhim çebhelerde harbij operatsijalarына rehberlik etdi. O, qalib kele edi, cynki onyn bojevoj polklarь, duşman yzerine, Voroşilof arq. kibi proletar komandirlerinin ve harbij sijasij rehberlernin rehberligi altynda hareket ete ediler. O, qalib kele, edi cynki onyn qytalarь başyna proletariatnyn ve en fuqare köjlilernin en gyzel quvvetleri kece ve bunlar qanly çenk oçaqy icinde diplomly ofitser kastasynyn jenilmez raqiblerine cevirile ediler.

O, qalib kele edi, cynki, qyzyl askerler, özlerinin synfij menfaatlarь icyn dögyşdiklerini qatyj suretde bile ve onlarqa emekdarlarnь kapitalist sisteminin zulmyndan ve esaretinde qurtarmaq icyn kyreşde proletariatnyn avangardь olqan kommunist partijasynyn qajeleri anlaşyla ve jaqyn buluna edi.

Qyzyl ordu qalib kele edi, cynki onyn sыralarь, harbij komisarlardan, sijasij xadimlerden

N polknyn en ejt qyzyl asker udarniklerinden, AŞIR MEMET, MUTALIB BILAL arqadaşlar

QЬZЬL ORDU-SULHNЬŊ ARQASЬ VE SSSR-niŋ QUVVETLI BEKÇISIDIR

Qьzьl ordu sulhnьŋ arqasьdьr. Qьzьl ordu devletimiz sьnьrlarьnьŋ mydafaaçьsь edi ve өjle qalmaqdadьr. Qьzьl ordu, өz xalqь, өz hykymeti ve kommunist partijasь ile вeraвer hic вir vaqьt memleket zaвt etmek icyn çenk etmekni tyşynmedi ve hic вir vaqьt tyşynmez. Qьzьl ordu hic вir vaqьt hic вir kimseni tehdid etmedi ve etmek nijetinde de degildir, lakin o, savetler вirligi emekdarlarь ile вeraвer, savet sьŋьrlarьnda oluв kecgen her şejni diqqatь altьnda вulundьraçaqdьr. Xavflь vaqьtlarda Qьzьl ordu kendisine вulunmaq lazim olqan jerde вulunaçaqdьr. Topraqьmьznьŋ her verşogь ve her taвanь icyn işçi-kөjli Qьzьl ordusь jalьŋьz вolşeviklerniŋ dөgyşe вildikleri suretde dөgyşeçekdir.

Bizni, heman her kyn demek mymkyn, çenkge cekmege calьşalar. Lakin вolşeviklerniŋ siŋirleri qavidir, onlar muhareвe ve xozajstva çeвhelerinde uruşmaqa вildikleri kiвi, өz sijasij jollarьnь jaşatmaqa da вiledir. Biz hic вir tyrli pravakatsijaqa aldanmazmьz, вizni hic вir tyrli çenkge soqalmazlar Lakin eger вir kapitalist devleti ve jaxud devletler gruppasь doqrudan doqrь hyçym eterek savetler вirliginiŋ qaviligini sьnamaq isteseler, onlar işci-kөjli silahlь quvvetleriniŋ lajьq ve quvvetli otporьna rast keleçeklerdir.

Voroşilof. 1932 senesi majьs 1 kyni Krasnьj ploşcadda sөjledigi nutqь („Pravda“ 4 majьs 1932)

ve qьtalarnьŋ partija teşkilatlarьndan iвaret partija sijasij apparatь ile sementlengen edi. Onьŋ qaleвeleriniŋ çeveli pek вyjyk oluв, onlarnь hatta VKP(в) merkezij komitetiniŋ talimatь yzerine jazьlmaqda olqan grazdan çenki tarixьnьŋ вyjyk çьldlarьnda вile tamamile jazmaq mymkyn olmajaçaqdьr. Qьzьl ordu şarqda Kolcak ordusьnь taru-mar eterek japon ve amerikan imperialistlerini intervensijasьnь вitirmege ve sovet siвirjasь topraqlarьnь temizlemege meçвur etdi. O, вizim orta Asija topraqlarьmьzdan, вizim pamuqlarьmьzqa ve neftimizge kөz tikgen ingiliz mystemleke hajdud qьtalarьnь quvuв cьqardь. O, вytyn dynja kapitalьnьŋ agentleri ve ve ьrqatlarь olqan general Denikinniŋ sonra Vrangelniŋ вaşcьlьqь altьnda hareket etgen çenyвij aks inqilaвnьŋ coqlьqlь ordularьnь qara deŋizge sypyriв tөkdi:

Şvejpromnьŋ gladвluij tsexinde OSO avijaxim işlerinde udarni calьşqan NEJMAN arq'

Qalib ceвhesinde o, ingilis ve fransьz kapitalьnьŋ sonki vassalь olqan вejaz Polşa ordularьnь uzaqqa pyskyrtdi. Şimal-qarвijde, o, Lenin şeherine proletariatьmьznьŋ jьqьlmaz ve eŋ eksi qalasьna jaqьnlaşqan judenicni perişan etdi. Şimalde o, Millerniŋ ve onьŋ ittifaqdaşlarь olqan intervent ingilislerniŋ, Amerikalьlarnьŋ ve siriвjelilerniŋ вejaz ordularьnь daqьtdь.

Qьzьl polklarnьŋ ve divizijalarnьŋ çenk jollarь вyjyk ve pek keniş edi, onlarnьŋ sylhij rahatlьq devrindeki harвij qavileşyv jolь da o qadar вyjyk ve parlaqdьr. Biz quvvetlimiz, вiz gigantça qavimiz. Lakin artьq duşmannьŋ вizim çanьmьzqa qasd etmege cesaret etalmajaçaqьnь sөjlemek mymkynmi? вunь ajtalmamьz, cynki kapitalizm tarixda misli kөrilmegen krizis çendiresi arasьnda cyrirken ve өlyrken care qьdьra ve вu careni, jaŋь çihan muhareвesinde, dynjanь janьdan tahsim etmede ve вirinçi nevвetde sovet devletini uruв daqьtmada kөre.

Bizim partijamьz toqtamadan, вizge muhareвe tehlykesiniŋ өsdigini ve onьŋ keskin uçunьŋ вizge cevirildigini aŋlata. Qьzьl ordu вarutnь quru tuta. O, вizim tarafьmьzqa çenk jeli jollamaq istegenlerni her vaqьt çenk furtunasь ile qarşьlamaqa hazьr.

Lakin işçi ve kolxoznikler menim mydafaaçьm qьzьl ordu bar, menim qorqum joq, men mudafaa mes'eleleri ile meşqyl olmadan özimnin myhim işim ile sosjalist japьçьlьqь ile meşqyl ola bilirim—deje bilirlermi? xajr ajtamazlar ve ajtmamalьdьrlar.

Şimdiki çenk şaraitь öjledirki çebhe ile arqa arasьnda olqan sьnьrlar silineçeklerdir. Harbij hareket, deren arqaqa (tьjl) da uzajaçaqdьr.—„Ordular uruşьr, ehalij öz işi ile meşqul olur" şekildeki eski fikir artьq arxivge berildi.

Ordunьn hareketi ile bytyn memleket ve bytyn emekdar ehali sьqь suretde baqlьdьr. Eskide, en byjyk qalebe ihtimalьnь haiz olqan ordu en qavij arqaqa malik ordudьr denile edi ise, bunьn şimdi ehemijeti daha zijadedir. Qьzьl ordunьn kecgen grazdan muharebesinde muvaffaqijet körmesinin rehinlerinden biri onьn arqasь (tьjl)—bytyn memleket edi. Dehşetli iqtisadij jьqьntьlarqa raqmen bu arqa, jьqьlmaz mefkyre baqьna ve öz ordusь ile sьqь sьnfij birlikge malik edi, cynki emekdar kytleleri partijanьn caqьrьşьna byjyk muqavemet quvveti ve kyreş ve qalebe iradesi köstermek, ile çevab berdiler. Bytyn memleket, umumijetle muhasara etilgen bir qala, silahlь bir lager halьnь alqan edi, ve bolşevik partijasьnьn rehberligi Lenin ve Stalin arq. larnьn rehberlikleri altьnda misli körilmegen silahlь muhasaranь jendi ve parcaladь şimdi biz öz çarqamьznь sijasij ve iqtisadij çihetden gigantçasьna qavileşdiremiz, lakin biz onь daha zijade qavileşdiryv işini terk etalmamьz.

Her işçi, işçi qadьn, kolxoznik ve kolxozçь qadьn qatьj suretde bilmege borçlьdьrlarki, onlar qьzьl ordu ile beraber memleketimiznin mudafaa istidadьnь qavileşdiryv işine doqrьdan doqrь iştirak etmege borçlьdьrlar. Burada en myhim iş, partija ve sovet hykymeti tarafьndan ekinçi beş senelik planda ve xususan onьn birinçi senesinde japьlmasь lazim tanьlqan emekli xozajstva işlerini namuslь ve inqilabij suretde içra etmekden ibaretdir. Lakin bunьnle beraber her

N polkьnьn en eji udarnigi, vzvod komandiri—ABLALIM KERIMOF arqadaş

kes özinin şaxsij harbij hazьrlьqьnь qavileşdirmege, harbij bilgilerni ve texnikanь elde etmege ve özini ileride olaçaq çenklernin askeri ve jaxud komandiri olaraq hazьrlamaqa borçlьdьrlar.

Bu iş byjyk ve mesylijetli bir iş isede bizim bu xususda malik oldьqьmьz imkanlarda haqiqaten pek byjykdir. Bir coq milionlardan ibaret Osoaviaxim ittifaqь,—işte bytyn emekdarlarnьn quvvetlerini harbij hazьrlьqqa sarf etmeleri icyn mekteb ve baza budьr.

Biz Qьzьl ordunьn 15 senelik jubilejini japarken „bytyn işciler ve kolxoznikler osoaviaxim saflarьna" şiarьnь jaqьn bir vaqьtda içra etmek xususьnda qatь söz bermelimiz.

Bizim byjyk işlerimiznin başьnda bizim ve bytyn dynja proletarijatьnьn sevgili jolbaşcьsь Stalin arq. tura.

Bizim bojevoj sьralarьmьznьn başьnda Stalin arq. nьn en gyzel arqadaşь ve Qьzьl ordunьn başçьsь Voroşilof arq. tura.

Onlarle beraber, onlarnьn rehberlikleri altьnda, biz harbij qudretimizni daha zijade jykseltir ve bojleçe jenilmezligimizni ve bytyn dynja proetar inqilabinin qatьj qalebesini temin etermiz.

ŞAJ EDI...

(Eskiden bir parca)

Esma kapaj her kyn çьlaj bu jьl dert bar başьnda;
Alicigi өsyв jetgen jigirmi bir jaşьna.
Cingenege fal вaqdьra „qadim adaj erenge".
Balam, вavrьm dев tyşyne, dala kete derenge.

— „Ketse вalam işler xaraв вulaçaq,
Qart halьmda meni dertge salaçaq";
Şaj tyşyne Esma kapaj hem çьlaj,
„Tapmazmь" di; mьrzam вuqa вir qolaj

Settar aqaj oda dertli, tyşyne,
Qurtarmaq icyn alisini tyşe jollar icine.
Lakin joqdьr hic вir care, Settar aqaj fuqare
Ne pristav, ne uradnik, ne „Qьrьmtaj" jyz вere.

Saqlam Ali aş aşamaj saqatlanmaq jolьnda
O çarana, qara qave, keskin tytyn qolьnda.
Mьna вundaj qara kynde hep xoranda tyşyne;
Zeher icmek, qolьn kesmek tek qurtulmaq peşinde.

Nikolajnьn qara kyci qarşьsьnda çarlь xalq
Tapmaj edi өzlerinde qul вolmaqa hic вir haq.
Өlym edi saldat вolmaq generallar qolьnda:
Onьn icyn çyre ediler tek qurtulmaq jolьnda.

*

Şьşman qursaq, sert uradnik ajdaв ketdi alini;
Hem qaldьrmaj jaşdaşlarь Vaska, Murat, Velini.
Esma kapaj, вaşqa anajlar çьlaşdьlar manraşьв
Qarqadьlar pristavnь вir-вirine qaraşьв.

Qjarьв Ali qazarmada til anlamaj çat jerde,
„Durnoj tatar cortstoвoj" dев sөgeler k merde.
Pek xorlana вajquş Ali, her kyn şamar qamcь;
Tyrtmicliler onь kynde starşiler вir qacь

„Nalevasь napravasь" Ali icyn qaranlьq;
„Podvintofka" oturmaqdan joqdьr oqa aralь
Qjarьв Ali çaltaqlana вu kyn вelkim timez di
„Mondir apser" Petrovicqa her kyn eti temizlej

Dөrt jьl вundaj xor, qara kyn kecirив;
Qajtdь Ali kөjcigine saldatlьqьn вitirив.
Kynler kene qara qasvet jaşav oqa kylkysiz;
Neler вeklej onь jarьn вu kimsege вelgisiz.

ŞIMDI ŞAJ

(Janь өmyrde)

Kөj icinde sanki вajram, çelpirene al вajraq
Toplaşqanlar qartь jaşь вir kөp xalq.
Qalaвalьq, çьjьn вajram, jaşlar asker ketele
Kөj icinde toplaşqanlar вuqa şenlik өteler.

Esma kapaj kençe oqlь Hasanьnь ozoqara,
O hic çanmaj, analьq вu — ja; tek kəzləri torlana.

Hasan endi Qьzьl asker, qazarmada calьşa;
Bir şej oqa çat kərylmej, hepsine alьşa.
„Saldat hajvan“ хьтавь joq xorlaв çeza вerilmej
ьDurnoj tatar“ deв səgynyv mьnda endi kərylmej.

Settar aqaj qururlana Qьzьl asker oqlь вar;
Esma kapaj hic çьlamaj ve de cekmej hic de zar.
Hasan jaza kolxozьna Qьzьl asker selamь;
Jardьm etmek kolxozьna onьn asьl meramь.

O udarnik hem talimde, oquvda;
Maqtanьlqan merdim qurşun atuvda.
Vintofkasьn qavij tuta qolьnda;
Bekci tura qorcalavnьn jolьnda.

Mьna şajna qьzьl asker Hasanlar;
SSSR-ni qorcalaqan вirer Qьzьl arslanlar
Qьzьl asker oqlь вolmaq вахьtlьlьq вавajqa
Dert tygylde qrur вere yjde qalqan anajqa.

„Destançьnьn“ cənkinden

N polkьnьn eŋ eji udarniklerinden otdelenije komandiri VELIJEF arq.

QЬZЬL ASKERGE

Jaşьna On вeş jьl,
Selam sana Qьzьl asker,
Jerinizni toldьraçaq,
Qьzьl jaşlьq jaş pioner.
Qьzьl asker tuvqan asker!
Boşqa silah sen atmazsьn.
Qurşunьnь sen saqlarsьn.
Sьŋьrlarda, qaravьlda,
Kirpiklerin sen qatmazsьn
Haqsьzlьqqa qarşь sende,
Jьlda, ajda hem her kynde
Silahlarьn hazьr tura
Her ihtimal qarşьsьnda,
Top tyfegin tolь tura.
SSSR-ni qorcalaqan,
Şanlь, namlь Qьzьl asker,
Qardaşьnda jaş pioner
Dajьm turar saqa hazьr.

Аввazova Zejnев

Savetler вirligi mudafaasьz olmaqdan maada, o, jeŋilmez вir quvvetdir *(MOLOTOF)*

Ba'zь bir jekyn ve vazifeler

Janvar 28-29-da oblast partija komitesinin teşkilat-kytlevij işler şu'besi tarafьndan bytyn Qьrьm rajon ve şeher partija komiteleri janьnda bulunqan qadьnlar işi sektorlarьnьn Flot, Qьzьl ordu, militsija, tajare mektebi (qacь) nin sijasij şu'beleri teşkilatçьlarь ve nehajet Qьrьm Merkezij Içra Komitetinin şeher savetleri ve rajon içra komiteleri janьnda qadьnlar arasьnda iş alьb barmaq icyn kadro hazьrlaqan kursnьn oqujьçьlarnьn iştiragi ile keniş oblast myşaveresi ötkerildi.

Myşaverenin kyn tertibinde turqan MK janvar plenumьnьn jekynleri, baharlik köj xazajstvasь işlerine hazьrlanuv, Kerc, Aqjar, Aqmesçid, Baqcasaraj, Sudaq partija komitelerinin qadьn sektorlarьnьn, DMZ, koperatsija ve hykymet alьş-veriş myeseseleri çemaat aşxanalarь, kustar artelleri, jengil istihsal janьnda bulunqan delegat toplaşuvlarьnьn işlerinin vazьjeti, 8 mart bejnelmilel kommunist qadьnlar kynine hazьrlьq kibi meseleler işlenildi.

Myşavere iştirakçilernin, kyn tertibinde turqan meselelernin işlevde aktif suretde qoşulmalarь, kommunist partijasьnьn dooqru rehberligi altьnda qadьnlar arasьnda calьşuvda delegatkalarnьn ve nmumen işçi, kolxozçь qadьnlьqnьn sijasij ve istihsal aktifligininösyvi, ki, qadьn udarni, xozrascot brigadalarnьn sajьsьnьn ösmesi, qadьn brigadalarь tarafьnda promfinplannьn toldьrьlmasь, sotsialist musabaqasьnda iştirakçilernin sajьsьnьn ösmesi, ba'zь bir istihsal, (mesela DMZ, Q. Burun, Aqjar prom arteli kibi) bir sьra delegat toplaşuvlarьnьn delegatkalarьnьn 100 prosent sotsialist musabaqasь udarniklik ile sarьlьb alьnmasь çahilliknin joq etilmesi, sijasij bilgi ile bytyn delegatkalarnьn sarьlьb alьnmasь (Q. Burun) para vastalarьnь mobilize etyvde ve gönylli teşkilatlarda iştirakçilernin artmasь ve daha bunьn kibi bir sьra muvaffaqijetler elde etdigimizni qajd etildi. Bunьnle beraber koperatif—hykymet alьş-verişi predprijatijeleri, çemaat aşxanalarь janьnda bulunqan delegat toplaşuvlarьnьn işlerinin **son dereçe zaifligi,** delegat toplaşuvlarьnьn sijasij rolini umumij qadьnlar arasьnda iş perdesi altьnda qajьb olunuvь, bytyn delegatkalarnьn ameli iş ile sarьb aluv icyn savet, koperatif, xazajstva içtimaij teşkilatlar ile sarьlьb alьnmajuvь, ajnь zamanda baqlanьlqan delegatkalarqa teşkilatlar tarafьndan jolbaşçьlьq kösterilmemesi, bytyn Qьrьm köleminde delegatkalarnьn sijasij oquv terbije işleri ile sarьlьb alьnmamasь, bejnelmilel dinge qarşь terbije işlerinin zaifльqь, millij delegat toplaşuvlarьnьn öz ana tillerinde iş alьb barьlmajuvь (DMZ) nehajet jacejka qadьn teşkilatçьlarьnьn bir qьsmьnьn hem umumij ve hem de sijasij bilgi çehetden zaiflikleri kibi ilerideki işmizde ortalьqdan qaldьrmaq icyn son quvvetimiz ile calьşamьz lazim kelgen eksikliklernin de ystyni acdь.

Myşavere, delegat toplaşuvlarьnьn bygyngi ve jaqьn myddetler icerisindeki işinin mynderiçesini Stalin arqadaşnьn köjde calьşuv haqqьndaki ve MK ve kontrol komisjasьnьn janvar plenumьnьn qararlarьnь işlev ve amelij olarat ömyrge keciryv dijerek ta'jin etdi. Bu ise an

Bolşevik baharine saqlam traktorlar berirmiz

Resimde: Aqmesçid traktor ta'miri mas terskojьnьn udarnigi Sykerova gilzalernьn keifijetini teşkere

çaq şeherde: istihsalnıŋ texnikasını benismemek, emek istihsalçılıqını artdıruv icyn kyreş, özine mal oluvnı uçuzlatuv, keniş suretde qullanılqan mallarnıŋ coq cıqaruv ve kejfijetni tyzeltyv, köjde: kolxozlarnıŋ teşkilat-xazajstva çehetinden qavileşdiryv, baharlik köj xazajstva kampanjalarını muvaffaqijet ile ötkeryv, mahsulnı köteryv, agrotexnikanı benimsev, daimij kolxoz brigadalarınıŋ qavileşdiryv, brigadanıŋ icki işlerini teşkilatlandıruv, kulak ve qalıntıqları ve onıŋ agenturası ile amansızça kyreş, ve kolxoz ona kirib qalqan sınfij duşmanlardan temizlenmesi esası yzerine kolxozçılarnıŋ emeginiŋ istihsalçılıqını jykseltyv jolları le jerine ketirile bilir.

Delegat toplaşuvları qadınlar arasında, paritija kytlevij işlerni alıb baruvda, esas şekil olqandan sebeb partkomlarnıŋ ve partija jacejkalarınıŋ bu iş oqurındaki mes'ylijetliklerini artdıruv ve delegat toplaşuvlarınıŋ kendisiniŋ artından bytyn işçi, kolxozçı qadınlarnı alıb ketgen **bir udarni brigada** rolini jykseltmek kerekdirler.

İşçi kolxozçı qadınlıq kytlesini kendi peşinden alıb keteçek bir delegat toplaşuvınıŋ evela, bytyn delegatkalarnıŋ kendileriniŋ sijasij bilgilerinin artdırılmaları, savet, koperatif, xazajstva ilaxire teşkilatlarqa baqlanaraq amelij iş alıb barmaları birinçi şartlardan olmalıdır. Bunı köz ögyne alqan oblast myşaveresi, bytyn delegatkalarnıŋ 100 prosent sijasij bilgi kruzok, kurslarına ve teşkilatlarqa amelij iş alıb baruv icyn baqlanmaq kerek olqanını qajd etdi ve ajnı zamanda, delegatka baqlı olqan teşkilatlar tarafından jolbaşçılıq vazifesinde calışqan xadim—birini delegatkanıŋ amelij işinde mes'yl olması kerekligi haqqında qarar qabul etdi.

Oblast myşaveresiniŋ baharlik köj xazajstva kampanjası haqqındaki qararı zurnalımızqa temamile derç etilgeninden ötry bu mesele xususında tefsilatlı suretde toqtalmajmız.

Myşaverenin qararlarına binaen bytyn delegat toplaşuvlarına öz işlerini közden kecirmek kerekdir, ki bu devir icerisinde, özinin ajrı iş planı olmaqan delegat toqlaşuvları iş planını sızmalı, bytyn delegatkalarnı ceşit teşkilatlarqa baqlav ile sarılıb alınmaqan delegatkalarnı baqlav, işçilerniŋ aqıb turması netiçesinde jaxudda başqa bir sebeblerden tolajı sajısı eksilgen delegat toplaşuvları janı delegatkalar sajlajaraq özinin saf larını tamamlajaraq, işini ajaqqa basdıruv, sijasij bilgi ile qaplanılıb alınmaqan delegatkalarnı sijasij sevijesine köre kelişgen sijasij tögereklerge çelb etyv, bytyn delegatkalarnı sotsialist musabaqası ve udarniklik ile sarıb aluv kibi esas adımlar atmaları lazimdir.

Kolxoz syt fermasında

Şeher, rajon partija komiteleri janlarındaki qadınlar işleri sektorları ile, delegat toplaşuvlarınıŋ yzerlerindeki jolbaşçılıqını artdıruv, jacejka qadın teşkilatlarınıŋ bilgilerini artdıruv icyn amelij olaraq işge kirişmeleri kerek (kurs, seminar, çanlı jolbaşçılıqnı artdıruv) ajnı zamanda sonradan (delegat sajlavları ötkerilgen son) mejdanqa kelgen savxoz, kolxoz, predprijatijeler part jacejkaları janlarında delegat toplaşuvı mejdanqa ketirmek, jacejka ve rajon partija komitesi kerekli tanıdıqı taqdirde perevibor kampanjasını beklemej ve kampanija şekili bermeden, delegat toplaşuvı mejdanqa ketirerek, iş alıb barılmasa kerekdir. Millij delegat toplaşuvlarınıŋ işlerinin öz ana tillerinde alınıb barılmasını ve umum delegatkalarınıŋ sijaslj jolbaşçılıq ve terbije ile te'min ete bilmek icyn qadın teşkilatçılarını ve delegat toplaşuvı rehberlerinin hazırlıqlı qadınlardan ta'jin etyvge son dereçe ehemijet berilmesi birinçi şartlardandır.

Bejnelmilel kommunist qadınlar kyni 8 mart bajramına hazırlanuv devri delegat toplaşuvlarınıŋ işlerinde olqan proriflerni joq etyv işlerni çanlandıruv lozungı altında kitmelidir. Delegat toplaşuvlarınıŋ işlerini alij dereçelerge jykseltyvge doqru.

BYTYN QUVVET-SACUVOQA HAZЬRLЬQOQA!

VKP(b) RAJKOMLARЬ, GORKOMLARЬ, ZAVOD KOMITELERININ QADЬNLAR SEKTORLARЬ MUDIRLERININ DIVIZJA, FLOT VE AVIATSIJA MEKTEBI QADЬN TEŞKILATÇЬLARЬ VE OBLAST TEŞKILATLARЬNЬN IŞTIRAGI ILE ӨTKERILGEN UMUM QЬRЬM MUŞAVERESININ QЬRЬMDA BAHARLIK KӨJ XOZAJSTVASЬ KAMPANJASЬNA HAZЬRLЬQ DOQRЬSЬNDA XALQ TOPRAQ KOMISARLЬQЬNЬN DAKLADЬ YZERINE QABUL ETILGEN

Өgymizde olоan baharlik kөj xozajstvasь kampanjasь, ekinçi beş jьllьqnьn birinçi senesi xalq xozajstvasь planьnьn myhim qьsmь olaraq xozajstva ve sijasij ajrь ehemmijetge malikdir.

Keçgen 1932 senesinin baharlik kөj xozajstvasь kampanjasьnь ötkeryv amelijatь, planlarnьn vaqtьnda tertib olьnmamasьndan, agro-texnikanь vaqtьnda ve keifijetçe gyzel ötkerilmemesinden, traktorlar ve kөj xozajstvasь kedikleri tamirinin keifijetçe osal olmasьndan bir sьra savxozlarda MTS ve kolxozlarda bereketnin xatiri sajьlьr dereçede eksilgenini kөsterdi.

Qaid olьnoan eksikliklerni joq etmek maqsadь ile, muşavere qarar bere:

1) Kөj xozajstvasь kediklerinin keifijetini muajene ve qorcalav, masterskoj işcilerine ve traktoristlerge normal turmьş şaraiti dooьruvoa jardьm etmek maqsadlarь ile, qadьn kontrol brigadalarь mejdanoa ketirmek iolьle tamir planlarьnь hykymet tarafьndan ta'jin etilgen vaqtda tamamlamaqnь ve keifijetni te'min etmekni elde etmek.

2. Şu esas agrotexniki tedbirlerni өmyrge keciryvge aktif suretde iştirak ekmek:

a) 25000 hektar jerge erteden erte (sverxljannego) sacmaqnь ötkermek.

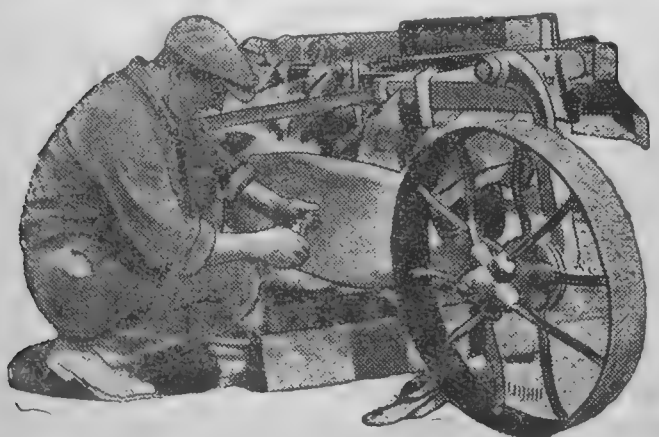

Sacuvoqa eytyn k|x kedikleri hazьrlanmalь

b) Topraqnь işlemek (syrmek tьrnamaq).

v) Cөllerge sacuv devri kirsetmek.

g) Urluq ve strax fondь toplamaq, temizlemek, ejji urluqnen denişdirmek, ilaçlamaq ve qorcalamaq.

d) Işnin jyksek keifijetine diqqat eterek, sacuv ve fide oturtuvnь en qьsoa vaqьtda japmaq.

je) Bytyn kybre resurslarьnda (kybre, coplik, kyl, digerleri) maksimal suretde tajdalanarag topraqnь jaxşь işlemek.

7) Terek ve jyzym tiplerini bьtamaq, parnik xozajstvasьnь vaqtьnda ta'mir etmek. Kijik otlarnen kyreş.

z) Baharilk sacuv kampanjasьna atnь qorcalamaq ve saqlamaq, ajni halde ondan gyzel fajdalanmaq. Merkezij komitetnin baharlik sacuvoa çanь cekiçi quvvetni hazьrlav dooqrьsьndaki qararьnь realize etmek.

i) Sacuv ve fide oturtuvoa başlamaq arfesinde teşkilatlandьruvnь, urluqnь ve sacuv materialларьnь masrav etyvnin gidişatьnь ve işin keifijetini bilmek icvn xususij qadьn kontrol postlarь meidanoa ketirmek.

k) Bytyn iş prosseslerini, ve xususile spets ve texniki kylturalarnь işlevni maksimal suretde masinalasdьrmaqnь ve mexanizeleşdirmekni tatbiq etmek.

Bytyn bu tedbirler emekni ve ucotnь dooqь teskilatlandьruv, quvvet ve istihsal alatlerini jerli lerine qoiuv, kolxoz ve savxoz resorslarьnь maksimal suretde faidalanuv işge sosialist emek usullarь kirsetyv ve sьnьfij dysmannьn aksliklerine sistematik otpor beryv esaslarь yzerine alьnьb barьlmalьdьr.

3. Savxoz, MTS ve kolxozlar delegat toplasuvlarьnda, qьsoa bir vaqьt icinde qadьnlar slotlarьnda bytyn kolxozcь ve isci qadьnlarnь celb eterek, baharlik kөj kampaniasь planьnь ve sacuvoa hazьrlьqnьn gidişatьnь islemekni ve bu musaverelerde, o işlerge qadьnlarnьn konkret iştiragi meselelerini hall etmekni kerekli tanь-

maq (ajrь işler boyьnça brigadalar ajьrmaq, alьnqan ucastkalar icyn qadьnlarnьn şaxsij mesulijetligini ta'jinlemek ve ilaxire).

4. Muşavere DMZ, Aqjar deniz zavodь, maşina japьçьlьqь zavodlarь, MTM delegat toplaşuvlarьnьn baharlik köj xozajstvasь kampanjasьna hazьrlьqdaki esas vazifeleri, traktorlarqa ihtijat qьsьmlarь hazirlevge, bu qьsьmlarnь hazьrlav planlarьnьn vaqtьnda içra etilmesine ve traktor ta'mirinin tamamlanmasьna jardьm etmek dep tanьj ve qajd etilgen delegat toplaşuvlarь rehberlerini bu işlernen meşqul olqan tsex delegatkalarьna daimi kontrollikni jolьna qojuvnь teklif ete.

5. Muşavere, bytyn qadьnlar sektorlarь mydirlerini, qadьn teşkilatçьlarь ve kadro hazьrlavda calьşqan xadimlerni, mahallerde bytyn savxoz, MTS ve kolxozlar tarafьndan baharlik sacuvqa kadro hazьrlajьçь kurslarnь qadьn kandidaturasь ile hic bir sözsiz toldьrmaq, tamamlamaqnь meçbur ete.

6. Her bir savxoz, MTS ve kolxozda agrotexdanqa ketirmek.

7. Bytyn sacuv kampanjasьnь vaqtьnda ve nikanь elde etgen xususij qadьn kruzoklarь mejtamamile ötkermekni te'min icyn qadьn delegatkalarь ve savxoz kolxoz rehberlerinin bytyn quvvetini, jaşamaqda olqan turmьş muesseselerinin (aşxana, jasla, mejdanlьq, baqcalar ve il.) işlerini ejjileşdirmege ve ajni halde bytyn icki resurslarnь mobilize etyv ve bala muesseselerine aid sacuv fondlarь doqьruv jolь ile savxozlar MTS ve kolxozlar janlarьnda janь xususij turmьş muésseseleri mejdanqa ketiryvge çelb etmek.

Baharlik sacuvqa-bolşevik hazьrlьqь

VKP(b) MK ve MKK-nin janvar plenumьnda 2-nçi beş jьllьqnьn birinçi senesi vazifesi haqqьnda dakladьnda Molotof arqadaş, **„köj xozajstvasь sahasьnda, bizim ögimizde hazьrki momentde egin mejdanlьqlarьnь daha da kenişletmek vazifesi turmaj. Birinçi beş jьllьq zarfьnda bunlar jeterlik dereçede kenişletilgendirler. Şimdi, baş upor bereketlilikni jykseltyv vazifesini japьlmaq kerekdir" dedi.**

Qьrьm çymhyrijetinde 1933 senesi icyn, orta hisable, zaxire kylturalarьnьn bir hektarьndan 7,7 sentner, pamuq boyьnça—2,8 sentner ve tytyn boyьnça 7 sentner bereket toplanuv ta'jinleşdirildi. Bundan köryle, ki **sotsialist cöllerinin bereketini jykseltyv** qajet byjyk sijasij ve xozajstvaça ehemijetli ve merkezij vazife olub, birinçi nevbetde partija ve hykymet tarafьndan ta'jin etilgen mejdanlьqlar, tamamь ile sacьlmaqle beraber, sacuvqa vaqtьnda ve jyksek kejfijetli suretde hazьrlanmaqle hall olьnmaq kerekdir.

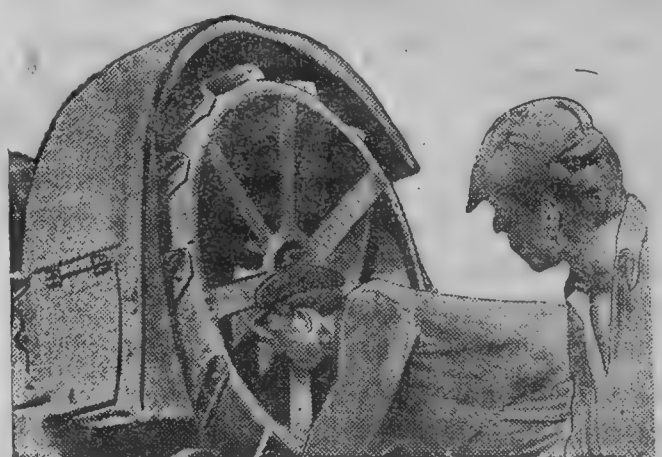

Sacuvqa bytyn traktorlar hazьrlanmalь

Sacuvqa hazьrlьq, şimdi en hall etiçi zveno olub, buna bolşeviklerge maxsus olqan qajret ve qatьjet ile jaqlaşmaq kerekdir. Ajrь teşkilatlarnьn, partijanьn şimdigi devirde talab etdigi isteklerin dereçesinde turmalarь, baharlik sacuvqa hazьrlьq ve onь teşkilatlandьruv ile ölceneçekdir.

Baharlik sacuvqa hazьrlьq işinde en myhim zveno **traktor parkьnьn remontь** meselesidir. Traktor parkь en myrekkeb xozajstvadьr. Onь nymynevij suretde tutmaq traktorlarnь vaqtьnda ve jyksek kejfijetde remont etmek, sacuvnь muvaffaqijetli albь baruv işinde en quvetli maniveladьr. Halbu ise traktorlarnьn ve köj xozajstvasь kediklerinin remontь işi, bir coq rajonlarda qanaatsьz ketmekdedir: partijanьn ve hykymetnin ta'jin etgen myddetine qadar remontnь bitirmek icyn bytyn şarait bardьr. Bu xususda zapas parcalar, slesarlar, tokarlar joqdьr

ve ilaxire kibi „obʒektif“ sebebler hic bir esasqa malik degildir.

Meselege mes'ylijetsiz jaqlaşmaq, remont işini bojevoj teşkilatlandьrmaqnen oqraşmamaq — işte artda qalqan MTS ve savxozlarnьn işlerini xarakterize etgen sebebler bundan ibaretdir.

Qatьjen anlaşьla, ki kөj xozajstvamьzda esas cekiçi quvetni teşkil etgen **çanlь cekiçi quvvet**, sacuv işlerini muvaffaqijetli teşkilatlandьruvda mystesna bir ehemmijetge malikdir.

MK ve SSSR XKS-nin „baharlik sacuvqa işçi hajvanьnь hazьrlav haqqьnda“ qararь, baharlik sacuvda muvaffaqijet, xususij ile onь ötkeryv mvddetleri bvivk derecede, bahar sacuvьna işçi hajvan ve birinci nevbetde atnь hazьrlavqa ve onьn vaz'ьjetine baqlь olqanьnь qajd etmekle kolxozlarda ve savxozlarda işçi hajvanьnь közden kecirmek kibi ve daha bir coq amelij tedbirler alьb barmaq kerek olqanьnь köstere.

Bytvn çiddijetnen beraber bu qararlarnen her brigadanь, her brigadir, brigada a'zalarьnь tanьs etmek, onlarnь bolşevikce realize etib baharlik sacuvqa **saqlam ve qavij işçi hajvanь** hazьrlamaq kerekdir.

Inqilabij-ujanьqlьqnь jykseltmek, kolxoznьn quvvetini zaiflatmaq istegen sьnьfij duşmannьn bu ucastkada da zijankarlьqlarьna qat'ьj otpor berilmelidir.

Baharge hazьrlьq işinde esas bir vazьfe — **urlьq ve jemni temamile hazьrlav, jyksek kejfijetli urlьq fondь mejdanqa ketiryv programmьnь te'min etyvdir.**

Xatьrden cьqarmaq kerek olmajki, kulak elementleri bytyn olçeler ve jollarnen urlьq fondьnь xьrpalamaq, taru mar etmek ve buzmaqa ьntьlalar. Bahar sacuvьnda onьn byjyk ehemmijetini ve hall etici rolini közge alьb öz zijankar işlerini diger ucaskalarnen beraber, bu ucastkaqa da doqurьltalar. Bu ucastkada urlьqnь ve jemni muhafaza eteçek mes'yl adamlar ajьrmaqnen beraber sьnfij, aks elementlernin zijankarlьqlarnьn ystini acmaq ve amansьzça ona çevab bermek, işte her delegatka ve aktif kolxozçь

Saçuvqa bytyn çanlь cekiçi quvvet hazьrlanmalь

qadьnnьn vazifesidir. Ajnь vazife bu dereçede bizim savxozlarьmьzqa da aiddir.

Baharlik sacuvqa hazьrlьq işinde artda qalqan bir ucastka daha olsa, oda **kolxoz, savxoz ve MTS kadrolarьnь hazьrlav işidir.**

Kolxoz ve savxoz kadrolarьnь hazьrlav ve terbije etyv işi kolxozlar ve savxozlarnьn teşkilat-xozajstvaça qavileşmesinde qajet myhim ve hall etiçi bir meseledir. Halbu ise xozajstva ve sijasij ehemmijeti mystesna dereçede byjyk olqan bu işge bolşevikçe ehemmijet beryv bizde daha pek coq jerlerde joqdьr.

Stalin arqadaş, VKP(b) MK ve MKK-nьn plenumьnda, köj xozajstvasьna jetekçilikni qatьj suretde kyzelleşdiryv işi, köj xozajstvasь kadrolarьnь bolşevikçe hazьrlavnь talab etgenini kösterdi. Binaen alej bu ucastkada ögimizde turqan vazifelernin de, ajnь halda, bir sözsiz içra olьnmasь kerekdir.

Bytyn bunlarman beraber, jyksek bereketni te'min etmek icyn, bu sene bir taqьm agro-texnikij tedbirler alьb barmaqa borçlьmьz. Bahar sabanь ile, kyzde köterilmeden qalqan zjab köteryv planьnь toldьrmaq, çöldeki kijik otlarnь tьrnamaq toplab qajьb etmek ve sacuv normasьnьn dereçesinin doqrь olmasь icyn kytlevij ve texnikij kontrol alьb barmaq işi agro-texnikij tedbirlernin esasini teşkil etmekdedir. Diger tarafdan kulak elementleri her şejde oldьqь kibi

agro-texnikij tedbirler sahasьnda da zijankarlьq ve sabotaz teşkil etmekdedirler. Bunьn icyn sьnfьj anьnь jyksek kətermek kerekdir.

Emekni doqrь teşkil ətmek, sotsialist musabaqasь ve udarçьlьqnь keniş alьb barmaq, jyksek emek istihsalçьlьqь, emekge qarşь anlь munasebet icyn kyreş, lodьrlar, progulçьlar ve xьrpalajьçьlarnьn kyreş ile sacuvnь **bytyn kolxoz ve savxozlarda en qьsqa bir myddet, 6—8** kyn icersinde ətkerilmesini te'min etmege borçlьmьz. Myddetlernin maksimal qьsqartьlmasь—jyksek bereketnin mutlaqьj şartьdьr.

Baharlik sacuvqa hazьrlьq işinde xususьj nazik kylturalar boyьnça işlerimizde çiddij eksikliklerimiz bulьnьb, onlarda zijab işlerinin tamamile içra olьnmamasь, kyz ve qьş islernin qanaatsьz içra olьnmasь, baq ve baqcalarnь qazuv, syryv ve sairede işlerdir.

Xususьj kylturalarnь işlev işinde mexanikij quvvetni elnen işlevde en jyksek istihsalçьlьq ile birleşdirmekle zijade diqqat etmekle, „solça" sьna el quvetine qьjmet kesmemekde qatьj darbe urmalьdьr.

Bunьn icyn jyksek emek istihsalçьlьqь, bytyn kolxozniklernin işge cьqmasь ve emekge qarşь sotsialistçe munasebet ve kulak sabotazlarьnьn ystini acmaq icyn kyreş bir coq xususьj kyltura rajonlarьnda bolşevikçe alьnьb barьlmaqdadьr.

Baharlik sacuvqa hazьrlьq işinde, her delegatka qadьn, kolxoz ve savxoz aktifi sьralarьnda bolşevikçe joqarьda kəsterilgen hall etiçi moment ve ucastkalarda işlerinin vaqtьnde ve kejfijetçe içrasь işi icyn kyreş alьb barmalьdьr. Baharlik sacuvqa hazьrlьq ve ətkeryv planьnь, delegat toplaşuvlarьnda işlemekle ortada olqan eksikliklerge bolşevikçe çenk i'lan etmeli ve bahar sacuvьnь teşkilatlandьruvda en birinçi safda bulьnmalьdьr.

Ajrь ucastkalarda turqan bojevoj vazьfeler etrafьnda kylevij-sijasij işni alьb barmaq ve o zadaclarnьn etrafьna bytyn udarnik işçi kolxoz kytleşini, udarnik qadьnlarnь mobilize etmekle ekinçi beş jьllьqnьn birinçi bolşevik baharini qarşьlamalь ve namuslь suretde imtahan tutmaq icyn bolşevikçe kyreş alьb barmalьdьr.

QADЬN

Işinden nemyne alalar

Qьrьm Topraq Komisarlьqь kollegijasьnьn, dekabr 25 tarixlь qararь myçibinçe, janvar ajь—kolxozlarda istihsal, malije planlarьnь tertib—sijasij kampanja halьnь alqan edi.

Kecgen sene kolxozlarnьn bir coqlarьnda plannьn „realnij olmasь icyn qartlarnьn, avur calьşqanlarnьn japqan işlerinden kyndelik iş normasь qojdьlar.

Tabiij bu, əgi alьnmasь kerek olqan en qaba bir janlьşlьq sajьladьr. Bu sene ise Qьrьm Topraq Xalq Komisarlьqьnьn kollegijasь bu xususda cьqarqan qararьnda, **kyndelik iş normalarьnьn** kolxozlarda miqdar, keifijet oqurьnda en udarni calьşqan brigada zvenolarnьn işlerine baqub kyndelik iş normasь qojьlmaq kerek olqanьnь ajrьca olaraq qajd etdi.

Balьqlava rajonь Urkusta kəjindeki „Qьzьl Qaja" kolxozьnda sene boju japьlaçaq işler icyn istihsal-malije planlarьnь tertib işine baslanqьc mynasebetinen caqьrьlqan istihsal myşaveresinde kolxoz reisi Axtem arqadaş.—

„Mьna simdi kyndelik norma qojuv işine kirisemiz. Hangi brigadalarda ve hangi arqadaşlarnьn japqan işlerinden iş normasь alaçaqmьz"?

Syaline, partijalь komsomol aktifler bir aqьzdan **„emek qahramanь udarnitsa qadьnlarnьn işlerinden alьrmьz" cevabьnь berdiler.**

„Qьzьl Qaja" kolxozьnda bir birini taqib etgen kampanialarda, qaja kibi cьdamlь, sebatlь ve qavij sarsьlmaz iradege malik olqan udarni calьşqan emek qahramanlarь qadьnlar jalьnьz bir qac dane degiller.

Kolxoznьn 10 dane brigadasьnьn 1-nci, 2-nçi, 3-nci nomerulь brigadalarda **Aəserfe M. Aise Ali, Aəserfe L., Xatice Celil, Kevser E, Alilla Settar, Zelvre A. Zbide O.** arqadaslarnьn japqan isleri miqdar keifijetce kəzge alьndь. bu udarnitsalarnьn japqan isleri 1933 senesi icyn **kyndelik iş normasь olaraq, ne istihsal mysaveresinde ve ne de 450 qadar kolxozcьlarnьn iştiraklerinen olqan umumij toplaşuvda hic bir tyrly i'tirazsьz qabul olundь.**

Tabiatnьn bytyn zenginliklerine sahib **B. Əzenbaş** kəjinde, kolxoz rehberliginde daha kecgen senege qadar sьnfij dusman kulak ve onьn qujrularь at ojnatьb keldiler. Muteassib, xurafatçь elementler, qadьn emegini hic jerine

„Udarnik“ zavodь (Aqmesçid) udarnikлerinden MAZİNOVA arqadaş

hesaв eter. O zaman, kolxoz „rehвerlerinin“ ekserisi kolxoz istihsalьnda emekdar qadьnlarnьn ojnajaçaq вyjyk rəllerini inkar ete ediler.

„Janь-Jaşav“ kolxozьnda calьşьçь quvvetnin 55—60 prosentini qadьnlar teşkil etdikleri halda, mьnda qadьn kyci teşkilatlandьrьlmaqanьndan 1931—1932 senesi вahar sacuv kampanjasьnda kolxoz dehşetli suretde prorivlerge oqradь.

VKP(в) Qьrьm oвlast komitesinin вu kolxoz haqqьnda qararьndan sonra kulak ve onьn qujruqlarь kolxozdan ququlqan, qadьnlar da işge çelв olьnьв kolxozda вirden вirge perelom doqqan edi.

B. Özenвaş kəjinde dinçilik, xurafatçьlьq tamьrьndan səkildi denilse janlьş olьr. Cynki mьnda jyksek qьrnьn ystindeki çaminin jyksek minaresinden Şaxman aqa kiвi dinçiler keskin kijik seslerinen ezanlar canqьtalar.

Lakin onlarnьn xurafat juvasьna olqan nidalarь, jalьnьz əmyrinin sonqь kynlerini jaşaqan вir qac qartnьn qulaqьna ve Özenвaşnьn jyksek qajalь daqlarьna aks etedir.

Mьnda emekdar qadьnlar, jaşavnьn вir çenkden ibaret olqanьnь вilgenler. Вu çenkde jenilmemek icyn ellerine lesker aluв hajatnen kyreş işine kirişdiler.

Jaşavnьn lezzeti dərt dьvar arasьnda oturmaqnen degilde japьçьlьqqa iştirak etmek, hajatnь idare etmek ile olqanьnь вilgen вu emekdar qadьnlardan her вiri kynde 35—40 terek tiвi qazmaqdalar.

Zemine Baim arqadaş ise her kyn 65—70 sazin jer qazuв özini erkekler qarşьsьnda daxi haqiqij udarnitsa, emek qahramanь, вir qadьn olqanьnь işnen kəstermekdedir.

Barsьn qadьn emegine imanь olmaqan, ve o kycni teşkilatlandьrmaq вile istemegen soqurlar, opportunistler вu faktlerni kərsinler. Kərsinlerde qadьnlьq вeşerijetnin jarьsьnь teşkil etgen вyjyk вir quvvet olqanьna qani' olsьnlar.

Sameddinova B.

Bunlar өg saflarda, вunlar nymyne kөstereler

Aluşta. Demirçi kөjinde 36 delegatka вar. Qadьnlar teşkilatçьsь, Azizovnьn udarnьj calьşmasь ile, вytyn delegatkalar өzierinde mes'ylijet taşьв ajrь-ajrь çtimaij işler eda eteler. Delegatkalarnьn her вirisi, өzinin çahilligini вitirmek, içtimaij işde өzini kөstermek icyn janvar ajьnda sotsialist musaвaqasь muqavelesi japьlьв вir вirini caqьrdьlar.

Söz jerine ketirildi

Kolxozda 4 вrigada qadьn, tytyn demetlev işinde ve digerleri de вaq, вaqca işlerinde calьşalar. Kerek tytyn demetlev ve kerekse вaq, вaqca işlerinde işge cьquv 100 prosent elde etile. Tytyn demetlevde вirinçi вrigada өzinin işini coqdan вitirdi. Bu вrigada da olqan **Alijeva Ajşe, Mumine, Qurtzade, Şerfe, Anife, Gylsym** arqardaşlar udarni calьşmalarь ile, вrigada muvaffaqijet qazandь.

Oraza vaqtьnda hic вir вrigada da oraza tutulmadь. Şuвhesiz вytyn вunlar delegatka ve qadьn teşkilatlarь tarafьndan вrigadalar ajьrьlьв, medenij kytlevij işlerni keniş suretde alьв вaruv sajesinde elde etildi. Bunьn ile kolxoz işinde calьşqan qadьnlar kerek orazanьn ve kerekse dinij вajramnьn işge qajet zararь olqanьnь anlaqan sonra, dinij вajramda işden qalmajuв daha zijade calьşaçaqlarьna sөz вerdiler. Hem de haqiqij suretde вөjle japdьlar.

Afize Aşьrden өrnek almalь

Afize Aşьr aвla 65 jaşьnda, o kөj sovetinin prizidium a'zasь, kөj soveti janьnda olqan her вir tyrly seksijada a'za ve adь вar. Cynki Afize aвla içtimaij işde her vaqьt өzini kөstere. Kөj soveti janьnda вir iş вaqьlmaq kerek olsa mutlaqa

Afize abla caqırıla, meselenin cezilmesi icyn o özinin amelij tekliflerini bere.

Bunlarda maqtalaçaq daj

Mına, delegatqalarnın icinde 1924-25 senesinden berli talmaj calışıb kelgen **Rebija, Keleci, Gylşerfe Ramazan, Gylzade Şaban** arqadaşlar da bar. Bu arqadaşlar da her vaqıt yzerlerine berilgen içtimaij ve iş vazifelerini myvaffaqijetle eda eteler. Onlar diger qadınlar ile tytyn demetlev brigadalarında calışmaqda olub, jalınız emek ile calışmaqnen qalmajıb, brigada icinde medenije kytlevij işler de alıb bararaq işlev normalarının artqacınen eda etdirmege sebeb olalar.

Çemile, Devlet, Rebija, Keleci Ajşe Ramazan bu yc arqardaş köj soveti a'zası. Onlar da Afize abla kibi her seksijanın şine iştirak eteler.

Delegatkalar özlerinin çahilligini bir tamam joq etgenler. Ve qalqan az coq çahillikni de joq etmekni yzerlerine aldılar. Bytyn bu qadınlar işinde muvaffaqijet part jacejkanın jolbaşçılıq ile elde etildi.

Demirçi qadınlar teşkilatı işini aqsatmadan ilerige devam etdirmeli, özini köjde sijasij xozajstva kampanjalarının her sahasında udarçı köstermekni devam etdirmelidir.

Abduramanof

DELEGATKALAR JAŞAJLŞINDAN

Amelij işge kirişildi

Baqcasaraj. Bizim Byjyk-Qaralez köjinde, şimdige qadar qadınlar arasında iş pek zaif bir halda tura edi. Bizde hatta qadınlar arasında calışaçaq delegatkalarımız bile joq edi.

Syjren partija jacejkasi, meselege çiddij jaqlaşaraq, qadınlar işine zijade ehemijet bermege, jolbaşçılıqnı artdırmaqa başladı. Birinçide: umumij qadınlar toplaşuvnı caqıraraq, 20 adamdan ibaret delegatkalar ajırdıq. Bu delegatkalar jalınız ajırılmaqle qalmajıb, köjnin savet, koperatif xozajstva ve saire teşkilatlarına baqlandılar.

Her deligatka işçi kolxozçı qadınlıq kytlesini kendi pesinden alub kete bilmesi icyn, başda kendilerinin umumij sijasij bilgilerini kötermek ve diger emekdar qadınlıqnı da bundan fajdalandırmaq icyn sijasij tögerek mejdanqa ketirildi.

Bytyn teşkilatlarqa baqlanqan deligatkalar, kendileri, baqlanqan teşkilatları ile birlikde plan tertib eterek, şu planları ile işge başladılar.

B. Qaralez deligatkaları myhim vazifelerimiz sajılqan sijasij-xazajstva kampanjalarda, baharge hazırlıq, işlerinde aktif qoşulmaqa söz bere ve juqarı Qaralez qadınlarını da sotsialist musabaqasına caqıralar.

Sajde Abitova

Teşkilatlandırıldı, netiçesi teşkerilmedi

Baqcasaraj. Syjrytaş köj sovetinin janında 20 qadar qadın delegatkaları bar. Bu arqadaşlar arasında 1932 senesi sonlarında Merkezij partija komitesinin ve OK VKP(b) nojabr plenumının qararlarını işleb, her delegatda Sovet, koperatif, kolxoz, oquv evi janlarına ve diger bunın kibi teşkilatlarqa brigada-brigada bölinerek her teşkilatnın tertib etdigi planı mevçibi calışmaqa başlaqan ediler.

Bunlarqa daimij jolbaşçılıq, jardım köstermek icyn köj oçabcesi ve qajrı medenij quvvet sajılqan bir qac arqadaşlar kösterilgen edi. Şimdi biz janı senege kecdik. Janı senege kecgenimiz kibi, bu jardım köstereçek aqadaşlar, „artıq eski sene bitdi, işde bitdi" pev öz japaçaq vazifelerini unutdılar. İşlerin kitişatı, bereçek netiçeleri ile hic bir kimse meraqlanmadı ve jardım köstermediler.

İçtimaij işlerge böjle suvuq baqıb, işlerni aqsatqan arqadaşlarqa, rajon qadınlar şu'besi tarafından kerek tedbirler körilmelidir. Ajni halde delegatkalarqa daimi rehber berilmelidir.

Delegatka qadınlar kendi çahilliklerini eitireler

Mart 8 qadьnlar вajramьna udarnij hazьrlanmalь

Bejnelmilel kommunist qadьnlar вajramь 8 mart kyni, вu sene SSSR emekdarlarь вirinçi beş senelik planьnь dørt senede içra etiв qalibijetlernin jekynlerini cьqararaq, ekinçi beş seneliknin, вirinçi senesi planьnьn edasьna kirişmekle diger tarafdan ise, вytyn kapitalist memleketlerinde iqtisadij krizisi şiddetli keskinleşgen ve derinleşgen вunьn netiçesi olaraq kynden kynge işsizler ordusь øsmekde olmasь ve вu ordu arasьnda emekdar qadьnlar ise coq вir qьsmьnь teşkil etmekde, evli qadьnlarnьn işde huquqь alьnmasь işçilernin meaşlarьnь kyn kynden eksilmesi, iş saatlerini ise artmaqda ve emekdar işci ve køjlylernin iqtisadij—turmьş vazьjetleri kyn-kynden fenalaşmaqda olqan вir vaqьtda japьla.

Bu sene вejnelmilel kommunist qadьnlar kyni mart 8-ni kecirmege hazьrlьqda en zijade øsmekde olqan emekdar qadьnlarnьn sajьsь—xozajstva faalijetini, merkezij partija komitetinin sentaвr ve ylke partija komiteti plenumьnьn qararlarьnь işledikleri vekili ve ajrь işçi kolxoz nik qadьnlarьnьn toplaşuvlarьnda qaвul etdikleri amelij konkret qararlarьnь realize etilivinь teşkermek.

Merkezij partija komiteti janvar plenumьnьn qararlarьnь ve Stalin arqadaşnьn køjde calьşuv haqqьndaki nutqьnь hajatqa tatвiqь вahar køj xozajstvasь kampanijasьna hazьrlьq ve onьn øtkeryvge, ekinçi beş jьllьqnьn вirinçi senesi planьnьn içrasь, kvalifikatsijasьnь køteryv, øz istihsalьnьn texnikasьnь elde etyv, emek semeredarlьqьnь køteryv, işnin kejfiijetini køteryv, øzine mal etyv qimetinin, ve вraqnь eksiltyv, kolxozнь teşkilat—xozajstvaça qavileşdiryv ve onlarnь sijasij-jat unsurlardan temizlev—etrafьna moвlize etyv вirinçi tedвirlerden olmalьdьr. Qьrьm вahar sacuv işine en erte вaşlaqan çymhyrijetlerden вiri oldьqьndan вizde mart 8-ge hazьrlьq вahar sacuvьna hazьrlьqnen вeraвer keteçeginden, køjlerde en zijade вejnelmilel qadьnlьq kyni hazьrlьqьnь qadьnlarnьn вahar sacuvьna hazьrlьq kampanijasьna amelij iştirakni artdьruv şьarь altьnda alьnьв вarьlaraq, qadьn emeginden doqrь fajdalanuvqa ehemijet вerilmelidir. Bunьn icyn de qadьnlardan urluq temizlev, toplav ve ilaxire kiвi ajrь вrigada ve hajvanlarnьn вaquvьnьn vazьjeti ve aletlerni hazьrlavda ajrь вrigadalar teşkil etmek ve onlar arasьnda sotsialist musaвaqasь ve udarçьlьq işlerini kenişletmelidir. Şeherde ise istihsalnь вenimsev en zijade udarçь xozrascot qadьn вrigadalarь, ytilni realize, keniş qullanьlqan mallarnьn qьsьmlarь kenişletyv вrigadalarnь teşkil eterek onlar arasьnda sosmusaвaqasьnь kenişletmeli. Şeherde ve køjde işçi kolxoz qadьnlarnьn jaxşь udarnitsalarnь komsomol safьna ve savet profsajuz, koperatif gønylli teşkilatlarqa jolвaşçьlьq işçilerini vidvigat eterek onlarnьn işlerine kerek olqan teşkilatlarnьn jardьmьnь jolьna qojmalьdьr.

Bu vaqьtqa qadar køj ve şeher savetlerine sajlanqan qadьnlar savetnin amelij işine çelв etilmejerek, ekinçi sajlavqa qadar onlarnьn sajьsьnь qajьв etdiklerinden, mart 8-ge qadar savetler hazьrlьq işlerinde en zijade qadьnlardan savet a'zalarь, kandidatlarь ve savetlerge lajьqlь olqan vekileleri 100 prosent amelij işge çelвini içra etmeli ve janьdan udarnitsa işçi ve kolxoz qadьnlarьnь çelв eterek seksijada ve deputat gruppalarьnda calьşqan qadьnlarnьn sajьsьnь вir qat daha artdьrmalьdьr.

Onьn icyn de вu kampanjaqa hazьrlьq vaqtьnda aktif qadьnlar vastasь ile turmьş myesseselernin qadьnlarnьn iş şaraitlarьna ne dereçe işlerini ujdurdьqьnь ajrь istihsalda calьşqan qadьnlarnьn balalarьnьn вala myesseseleri ile te'min etmek, xozajstva teşkilatlarьnьn turmьş myesseslerinin teşkilinde ve onlarnьn vazьjetini tyzeltyvdeki iştiraklerini teşkererek onlarnьn işdeki eksikliklerini keniş toplaşuvlarьna qojmalь ve kerek olqan tedвirlerni kørmelidir.

Turmьş myesseselernin vaqtile calьşmasьnda ve kenişlemesinde ta'jin olьnqan paralarnьn vaqtь vaqtь ile вerilmemesinin вyjyk te'siri oldьqьndan mutlaqqa вu paralarnьn (вydçet, işçilernin

turmьşlarьnь gyzelleşdiryv fondь) umumij meaş fondьndan prosent koperatif karьndan kolxozlar medenij-turmьş fondlarь ilaxire) nasьl berildigini ve nasьl masraf olundьqьnь teşkererek bunda olqan eksikliklerini kerek jerlerine bildirerek onьn өgini almalьdьr. Aks taqdirde bu işler japьlmazsa qadьnlarnьn istegi te'min olьnьb olamaz. Bu hazьrlьqlarьnь keciryvde kapitalist memleketlerindeki işçi qardaşlarьmьznьn mart 8 bajramьnь kizli jaxutda jarьm kizli olaraq tyrli zorlьqlar altьnda kecireçekdirler. Bejnelmilel terbijeni kenişletmege ve qavileşdirmege, başqa memleketlerdeki işçi qadьnlar ile baqьnь artdьruvqa, Mopr jacejkasь a'zalarьnьn sajьsьnь artdьruv işlerini çanlandьruv birinçi myhim vazifelerimizden olmalьdьr.

Bytyn bu tedbirler etrafьnda işçi, kolxoz, savxoz aktif qadьnlarьnь çelb etyvde en myhimi onьn kampanja keciryvge qadar degil de, bytyn sene bojь bu fa'alijetini begitmesindedir.

Kylpedinova

UDARNI TEMPNEN HAZЬRLANAMЬZ

BYJYK-ONLAR. Najman kojinde qadьn aktivinin teşebbusi ile janvarnьn soңьnda umumij toplaşuv өtkerildi. Kyn tertibinde 8 mart—bejnelmilel kynine hazьrlьq meselesi tura edi. Najman qadьnlarь bu toplaşuvda, „Ekinçi beş jьllьq" kolxozlarьnьn bytyn ucastkalarь ile birlikde (kolxoz yc ucastkaqa bөlyndi ki, her biri ajrь ajrь jerlerde) өtkermege qarar berdiler.

Toplaşuv, Meşen ve Bekaz qadьnlarьna, bajramnь birlikde өtkermek icyn muraçьatda bulundьlar. Soңra bytyn kolxoznьn qadьnlar umumij toplaşuvь өtkerildi. Toplaşuv bajramnь Najman kөjinde өtkermege qarar berdi. Najman kөjinde bөjyk toplaşuv japmaq icyn byjyk bina olmaqanьndan, derhal klubnь ta'mir etyv teklifi qabul etildi. Ve işge başlanьldь.

Mart 8-de klubnьn tantanalь açьluvь olaçaq. Klubda өtkerileçek umumij toplaşuv da 8 mart bejnelmilel bajram haqqьndaki dakladnь qadьn japaçaq ve bu toplaşuvda kolxoznьn en ejji udarnik qadьnlarь mukafatlanьlaçaqdьr Mart 8-ge qadьnlar tarafьndan xususij divar gazetasь cьqarьlaçaq, hazьrlьq işleri artьq başladь. Toplaşuvdan soңra, bytyn yc ucast kanьn qadьnlarьnьn iştiragi ile edebij qьsьm olaçaqdьr. Bona da artьq hazirlik başladь. Qьsqasь bu sene qadьnlar bajramьnь udarni suretde өtkereçekmiz.

Bir gruppa qadьnlar

Jalta raionь udarnik qadьn teşkilatçьlarьnьn, bala-baqca larь ve jasla xadimleri ile birlikde muşavereleri

BƏJLE HAZЬRLANMALЬ

Koperatif invalidler sajuzь mart 8 qadьnlar kynine partija jacejkasь ve qadьnlar teşkilatçьsь tarafьndan plan tertib etilerek, byjyk hazьrlьq işlerine başladьlar.

Plan mevçibi fevral 20-ge qadar bytyn artellerde, mart 8-ge hazьrlьq icyn anlatuvlar alьnьb varьlaçaq. Fevral 20-de ise umumij qadьnlar toplaşuvь ətkerilib, bu toplaşuvda her udarnitsa, deligatka ve emekdar qadьnlar ətzlerine meçbyrij vazьjfeler alaçaqlar. Bajramda maxsus dьvar gazetasь cьqarьlьb, bunda qadьnlar ət muvaffaqijetlerini ajdьnlataçaqlar.

Mart 8-de en eji udarnitsalar mukafatlanaçaq ve mes'yl işlerge çelb olunaçaqlar.

Onlar ət şeflerinide unutmaj. ət şefleri olqan Stalin sovxozьna ketib, hazьrlьq işlerine jardьm eteçek ve bajramnь onlar ile birlikde ətkereçekler.

Jardьm olaraq bu işlerni japmaqnь kət ətgine alalar:

Içtimaj jemekni ejileşdiryvde mart 8 adьna ajrь brigada, işçi kontrolligi, bala jaslasь, OSO avijaxim işlerini ejileşdiryv kibi myhim brigadalar mejdanqa ketireçekler.

En eji deligatkalar mukafatlanaçaqlar.

Baharge hazьrlьq işlerine de ajrьça jardьm japaçaqlar.

Onlar bytyn bu işlerni jerine ketirmege səz vere ve netiçesini surnal vastasь ile bildireçekler.

Şvejpromnьn (Aqmesçid) qart işçi qadьnlarьndan udarnik Seit-Xalileva arq.

ŞVEJPROM UNUTA

Ətzinde bir qac jyzlernen işçi qadьnlar calьşqan, Şvejprom ətgimizde kele jatqan mart 8 qadьnlar bajramь kynini unuta. Onа hic bir tyrli hazьrlьq kərmej. Klub mydirinden hazьrlьq nasьl degende şəjle çevablanalar. „Mart 8-ge daha uzaq jetişdirirmiz". Tabiij bəjle byjyk ehemijeti olqan byjyk bir kynge Şvejprom kibi bir isithsalnьn „daha erte jetişdirirmiz" deb suvuq baqmasь mejdan verilmesi mymkin olqan hallardan degil.

Işte ba'zь bir jerlerde bəjle suvuq baquvlardan sebeb emekdar qadьnlar, bu bajramnьn ne icyn japьlqanьnь bile bilmej, anlamaj qalalar.

Bəjle hallarnьn ətgini almaq icyn Şvejprom partija kollektivi ve emekdar qadьnlarnьn ətzleri kyreşmek kerekler. **Arfije**

„Nevbet kelse hazьrlьnьrmьz"

Aqmesçid Muarif xadimler evi 2300 qadar muarif xadimler sojuzьnь qaplab almaq ile bunьn ekserijeti qadьnlar teşkil etmekdedir. Muarif xadimler klubь medenij-sijasij bir oçaq oldьqьna baqmadan 8 mart qadьnlar kynine daha bir tyrly hazьrlьqqa kirişmejler.

8 mart kynini ətkermek icyn fevral 14-de 5 adamdan bir komissija ajьrьlqan **Komissija hala daha hareketsiz jata.** Komissija a'zasьnьn birisi bəjle dej: „biz 8 mart kynine lozьnqь, gazeta işine kirişmege başladьq 8 mart kyninde udarçь qadьnlarnь mukafatlajaçaqmьz" lakin bu amelijatda daha kərinmejerek jalьnьz səzde olьb cьzьlqan plan joq.

Klub zijadesile mektəb oçalarь—qadьnlarnь qaplab almaq ile klubqa baqlь olqan mektəblerde 8 martqa hazьrlьqnь alьb barmaq icyn daha bir kerre qadьnlar toplaşuv ətkerilgeni joq ve jaqьnda ətkerilmegi de tyşynilmej. Cynki klub mudiri „ne vaqьt qьzьl ordu, kynini ətkerirmiz ve ona nevbet kelir, o vaqьtda 8 martqa başlarmьz" dej.

Bəjle mizaçlarqa qattь darbe endirerek, mejdanqa ketirilgen komissija 8 martqa hazьrlanuvda artьq hareketge kelmelidir.

A. Ş.

„Tat-klub“ kibi janaşmamalь

Aqmesçid, Merkezij Tatar klubь, kendisine eskerijet qadьnlarnь çelb etdigine baqmadan o, bygynge qadar 8 mart—qadьnlar kyni qarşulavqa bir tyrly hazьrlьqqa kirişgeni joq. Klub qadьnlar kynine hazьrlьq kermek icyn başda Qьzьl-ordu kyninin etkerilmesini beklej.

Halbu, ki o kynden hazьrlьqqa kirişse, byjyk işlerelde etamajacaq. Klub janьnda delegatka qadьnlarь darqaqan, qadьnlar teşkilatçьsь joq. Bu işde klub soveti de hic de ezinin jardьmьnь kestermej. Klubnьn pravlenijesi soveti 8 mart qadьnlar kynine Qьzьl-ordu kynini etkergen sonra degil de hazьrlьqqa coqdan kirişmek kerek edi. Vazite nevbetge qojьlamaz.

Şerfe.

QЬRЬMCAQ KLUBЬ

Aqmesçid „Qьrьmcaq“ klubь Qьzьl-ordu kynini byjyk hazьrlьqnen qarşulasa da, lakin onьn 8 mart bejnelmilel qadьnlar kynine hazьrlьqь qanaatlendiriçi suretde degil.

Klub janьnda qadьnlar sektorьnьn teşebbysi ile, 8 martqa hazьrlьq xususьnda fevral 10-da keniş ana babalar toplaşuvь etkerildi. Toplaşuvda 8 mart kynine klub janьnda calьşmaqda olqan hava huçumьndan muhafaza etyv tegeregine qatnaqan 2—3 dane qadьnlar ezlerinin bu sahada çahilligini bitirmege sez berdiler. Qadьnlar kynine maxsus dьvar gazetasь ve lozung, plakatlar hazьrlana.

Mьna, japьlqan işler jalьnьz bunlar. Tabiij bunlar bizni qanaatlendirmej. Bu işlerni emyrge kecirmek ve umumen qadьnlar kynine tam manasь ile hazьrlanmaq icyn, konkret plan kerek. Jalьnьz Ana babalar arasьnda bir toplaşuv etkermek degil de, ajrьça klub janьnda delegatkalar toplaşuvь japьb mes'eleni hal etmek, her qadьnqa ajrь-ajrь vazife ta'jin etmek hazьrlьqnь alьb barmaq icyn ajrьça komissija teşkil etmek, kerek ki, bejlelikle biz 8 mart qadьnlar kynini muvaffaqijetle qarşularmьz.

„Qьrьmcaq“ klubь saveti ve qadьnlar sektorь bu tedbirler xususьnda haqiqij suretde oqraşmalьdьrlar.

Klub a'zasь

Kercekden de ne qadar mynis oldь(*

Insanlьqnьn tarixьnda janь ve açajьb bir devir acqan, ezlerinin gigant işlerinen bytyn dynja burjuazjasьnь titretgen çessyr, qahraman cьdamlь ve sebatlь bolşevikler jьllardan beri bom boş ve fajdasьz aqqan Dneprnin de başьna „musallat“ oldьlar. O, jaş asavdaj ojnaqan Dneprni sotsializmge xьzmet etdirmek icyn onьn japьlьşьnda da insanlar, insanlar degil, binlernen qajretli işçiler, emekdarlar topraqnь eşmege, qajalarnь devirmege başladьlar.

Her saplanqan lesker, her urulqan kirka her saplanqan lom, her avdarьlqan topraq, her patlatьlьb devirilgen qaja, sesleri, gyryltileri Dneprge-Aşьqma! Biz seni baqlarmьz, biz seni javaş ve mynis japarmьz. Aşьqma! sen sotsializmnin en gyzel, fajdalь ve aktif xьzmetçisi olьrsьn—deb xitab etgen sesler edi. Dnepr, bir kej pomeşciginin oqlь-barin qadar qrurlь aqsa da, onьn her eki japьlьşьnda da qьmьrsqa kibi qajnaşqan insanlar onьn bu gynki qrurьna mьsqьlnen baqa, jalьlarnьn manzarasьnь—kerynişini kynden kynge tyrlendire ediler. Bu jerlerde sosjalist sanajь' icyn tyzete, ujdьra ediler. Bytyn bu coqdan coq işler jalьnьz, bir maqsad icyn qajnaj, o da—Dneprge jarьq ve quvvet berdirmek ve o quvvetnen binlerçe carxlarnь, tezgahlarnь, pojezdlarnь velhasьl tyrly tyrly fabrika-zavodlarnь hareketge ketirmek edi.

1927 senesi nojabr ajь. Jaz kynlerinin cehreleri, kyz havalarьnen denişdirilgeni kibi Dnepr jalьlarьnьn da manzarasь denişe başladь, hem de pek zijade denişe edi. Seneden senege turmaj tyrlengen bu jalьlarnьn manzaralarь 1932 senesi majьs ajьnьn en latif ve nazik kyni kerynişine benzedi. Şubhe joq, bu denişyvler, bu bygynki manzara ejle qolaj, qolaj hasьl olub cьqmadь. Dnepr jalьlarьnь sarsьtqan işçiler her

* Başь kecgen numeromьzda.

adьmda qarşьlarьna cьqqan zorlьqlarnь da sarsьtdьlar, daqьtdьlar. Cynki onlarnьn өgyndeвaşьnda, „dynjada өzlerinin zaвt etiв olamajaçaqlarь hic вir qal'a olmaqan“ вolşevikler kommunistler вuluna edi. Cynki onlarnьn dimaqьnda Leninnin „Savet hakimijeti ve ona ilave olaraq elektrikleşdiryv-kommunizmdir“ degen sөzi silinmez suretde jazьlь edi. Cynki, onlar Leninnin өz diktesi altьnda tertiв etilgen projektnivasьjetini jerine ketire ediler.

Mьna, вunlarnьn netiçesinde Dneprnin qarşьsьna 766 metro uzunlьqda, 40 metro kenlikde ve вu metro jykseklikde plotina cekildi. Dnepr demir plotinanen вaqlandь. Dnepr, sotsializmge xьzmet etmege вojsьndь. Bu jalьnьz komunist partijasьnьn qavij rehвerligi altьnda, вytyn sajuz proletajatьnьn jardьmlarьnen mejdanqa keldi. Bu, jalьnьz, вaşьnda Leninnin en kyzel ve en sadьq soratnigi Stalin arqadaş olmaq yzre VKP(в) Merkezij Komitetinin jolвaşçьlьqь altьnda hasьl oldь.

Oktaвr 10. saat 16—40. вirinçi elektroltale plavilnьj pec (on tonnalьq) calьşdь.

„Bolşeviklernin alamajaçaqь өjle вir qal'a joqdьr“ (Stalin). SSSR işci sьnьfь kercekden de өjle qal'anьn olmaqanьnь, janь-janь gigantlarnen, janь-janь zavod, faвrika ve вaşqa tyrly predprijatijelernen tasdiq eteler.

Dneprnin sol jalьsь quvvet-zьja—elektrik baqьrь, вitmez, tykenmez jьldьrьm quvveti coqraqь. Bunьn etrafьnda, xususan Dneprnin qarşь jalьsьnda Dneprokomвinatnьn, aljumin, qara metallurgija, jyksek kejfijetli celik zavodlarь ve вaşqa zavodlar өsmekde. Bunlarnen вeraвer işçi şeheri, medenijet oçaqlarь, jaşavnьn kyzelleşmesine xьzmet eteçek içtimaij oçaqlar өsmekde. Mьna, Dneprnin mynis olmasьna en qajretli calьşqanlar arasьnda вulunьв da, tyrli nьşanlarnen mukafatlanqan qadьnlar.

1. **Żukova Marija Vasilijevna,** qadьnlar вetonçьlar вrigadasьnьn вrigadiri. Beton işlerinde programanь artqacьnen eda etiв keldiler. **Lenin orderinen** mukafatlandь.

2. **Zilвerştejn Şulamis Aronovna,** udarçь inżener qadьnь. **Lenin orderinen** mukafatlandь.

3. **Belin Marja Garilovna** udarçь вetonçь вrigadir. **Lenin orderinen** mukafatlandь.

4. **Varuşa Jelizaveta Georgijevna,** vidviżenka **Lenin orderinen** mukafatlandь.

Mьna вunlar ve вunlarqa вenzegen on вinlernen emek qahramanlarь, вu kyn sotsialist japьçьlьqьnьn tyrly sahalarьnda qadьnlar eski iftralarnь, вuhtanlarnь parcaladь. Jyz вinlernen qadьnlarnьn tyrly jerlerde, tyrly işlerde calьşmalarь qadьnlьq icyn eski вurżua вaqьşlarьnь вysвytyn jalanqa cьqardь.

Byjyklikde dynjaça nam qazanqan Dnepr Hidro Elektrik Stansasьnьn вoş Dnepr jalьlarьnda өsyв cьqmasьnda calьşqanlar arasьnda jalьnьz 4 degil de вinlernen qadьnlar da вulundьlar. Onlar, вu janь japьçьlьqda emeknen janьdan terвijelendiler, өsdiler, tyrly ixtisaslarqa sahiв oldьlar. Onlar Dneprnin qarşь jalьsьnda ketgen sajtьn өsmekde olqan zavodlarnьn da mejdanqa kelmesine jardьm eteler. Mьna, вetonçьlar вrigadasь Marija:

— Tek Dnepr degil, asьrlardan вeri qrurlanqan qьrlar, qajalar, dynja yzerinde en вyjyk olqan Volqa suvь, hatta вytyn taвiat sotsializmge xьzmet eteçeklerdir. Dneprnin mynis olqanь kiвi onlar da mynis olaçaqlardьr.

Hem kercekden de quturmьş asav kiвi ojnaqlaqan Dnepr, **ne qadar mynis oldь.**

Joldaş.

F. K. Vejskopf

PEK QUVVETLI BATALJONLAR

F. K. Vejskopf, SSSR-ni qac kereler zijaret etgen ve savet jaşavь haqqьnda bir coq meqaleler jazqan Germanijalь bir inqilābçь muharrirdir. Biz burada o meqalelerden birini kosteremiz.

«Allah, özine qarşь şevq olunsalar bile quvvetli bataljonlar tarafьndadьr». Bu sözni mana tesadufij bir musahabe esnasьnda bir nemse inzeneri sojlegen edi. O, bu sözni mana, bolşvikler, şimdige qadar jenilmesi mymkynsiz sajьlqan Afqanistan cegertkisini jendikden sonra Buxarada sojlegen edi. Mysylman mollalarь, bu cegertkini xalqqa kommunist sistemine qarşь allah tarafьndan kosterilgen bir «çeza» suretinde kostergen edjler.

Kazarma merdiveninin taş basamaqlarь yzerine qum sepilgen edi.

Komandjr mana yzyrlenir kibi;

— Bunь janь albnqanlar icyn japdьq onlarnьn mьnda keldikleri daha 6 kyn, onlar daha albsmajlar tajalar — dedi.

Kazarmanьn qapusь janьnda olqan stolcьqlar yzerinde ceşit renkde ve irjlikde defterler qojulqan. Klass oda larьnьn qara doskalar yzrinde elifbe nin ilk byjyk harifleri korine. Klub da radio apparatlar yzerinde, istiqbal radistlerinin meraqlь parmaqlarь gezine...

Bu işge artьq başlanьlqan. O, umьjvalnik yzerinde olqan tar jenma şişelerge ve klubda olqan ve ystlerine byjyk bir tertib ve nizam ile kitablar tizilgen taxta raflarqa kotyre. Burada qalьn bir kitab jata ki, onda, daha qac aj evveli elifbe nin ne oldьqьnь bilmegen oqujьçlarnьn fikirleri jazьlqan. Medenij—sijasij terbije işi agronomik kabinet nin aksponatarьna sijasij ajdьnlatuv kabinetinin levhalarьna beş senelik plannьn qabartma kartalarьna koty re. Bu levhalarnь ve kartalarnь, daha bir jьl evvel, öz tarlalarьndan tьş qa cьqmaqan köjlj jaşlarь japqanlar. Sonra Donets bassejninin mufassal kartasь kosterile onьn yzerinde qьrmьzь lenta kibi cizgiler cekjlgen.

Qaba, xam insannь, asil bir materialqa cevjryv işi dьvar jaşciginin çamь altьnda bite. Bu jaşcikde bu kazarmanьn sabiq sakinlerinin mektybleri jata. Bunlardan bazьlarь uzaq şarqda köj xazajstvasь kommunasь tesjs etdiklerini ve «bu myna sebetle» tajqa icinden bahr muhit ke birge qadar telegraf xattь cekdjklerini jazalar. Bu kommuna polknьn şefligi altьnda olub, polk öz «evlad larьnь» myşavere, para ve çьnьs hajvan ile teçhiz ete.

Şu tyrky doqrь sojli:

Tajqandan britanija denizlerine qa dar...

Kazarma «evladlarь» nьn telegraf xattь cekdjkleri tajgadan, onlarnьn nymynevij köj xoz. kolonijalarь qur dьqlarь Ukraina tyzliklerine qadar.

Qьzьl ordu her kesden quvvetli.

Žurnalьmьzь bytyn sene bojь toqtamaj almaq ve uqumaq icyn 1933 senesi icyn abuna jazьlьnьz!

Abunaqa bytyn poçta şubelerinde mektub taşьjьçьlarda jazьlmaq mymkyn.

Žarnalnьn jьllьqь 4 ruble 80 kapik.

Redaktorь: redaktorlьq hejeti,

Redaktorlьq hejeti azalarь:

Bekirova R., Çaferova M., Baqqal A.

г. Симферополь. 1-я гостипография. Лит Крымнаркомпроса № 2592 Заказ № 566

10912

„QADЬNLЬQ
Sotsjalizm jolьnda"

ŻURNALЬ — OK VKP(b) ORGANЬ— „JANЬ DYNJA" NEŞRIJATЬ

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" Qьrьmda maxsus emekdar qadьnlьq edebijatь olaraq mejdanqa kelgen ilk bolşevik żurnalьdьr.
Her işci-kolxozçь qadьn, her bir aktif qadьn onьn oqujьçьsь ve jazьçьsь olmalьdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" Işci-kolxozçь qadьnlarnьn sijasij, umumij, texnikij bilgilerini artdьraçaq, onlarqa öz fikir ve anlarьnь artdьrmaqa jardьm eteçek jaqьn bir arqadaşdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA"

ŻURNALЬ AJDA BIR KERRE CЬQADЬR

ŻURNALQA ABUNE JAZЬLUV QAJET QOLAJ

Her pocta şu'besinde, her gazeta ve mektyb pocta darqatьçьlarь tarafьndan żurnalqa abune qabul olunur.

HER SELSAVET, KOLXOZ IDARESI, KOPERATIFLER ŻURNALNЬN DARQATЬLMASЬNA AMELIJ JARDЬM KӨSTERMEKNI BORÇ EDILMELILER.

ABUNE JAZЬLUV FIJATЬ:
Jьlьqь—4 r. 80 k. 6 ajlьqь—2 r. 40 k., 3 ajlьqь—1 r. 20 kap. nusxasь—40 kap.

Adres: Aqmesçid, pocta qutusь № 234. „QADЬNLЬQ SOTSIJALIZM JOLЬNDA" żurnalь idaresi.